

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

ગુજરાતની ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ ખાતે

આર/ક્રિમિનલ અપીલ (નિર્દોષ ઠરાવવા વિરુદ્ધ) નંબર ૧૬૨૫/૨૦૨૩

મંજૂરી અને સહી માટે :

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી હેમંત એમ. પ્રચ્છક

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	હા.
૨	પત્રકાર રીફર કરવામાં આવે કે નહીં?	હા.
૩	શું માનનીય ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	ના.
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના.

કિરણદેવી અજયપ્રસાદ કુશવાહ મારફતે જય હનુમાન એન્ટરપ્રાઈઝ

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્યો

ઉપસ્થિતિ

અપીલકર્તા (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી રામનંદન સિંહ (૧૧૨૬)
સામાવાળા (ઓ) નંબર ૨,૩ માટે શ્રી પી. પી. મજમુદાર (૫૨૮૪)
સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧ માટે સુશ્રી મેઘા ચીતલિયા, એપીપી

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી હેમંત એમ. પ્રચ્છક

તારીખ: ૦૮/૧૦/૨૦૨૪

મૌખિક ચુકાદો

૧. આ કોર્ટ સમક્ષ ઉપસ્થિત અપીલકર્તા, વડોદરાની લર્ડ ડી એડિશનલ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટની કોર્ટ (આ પછી જેને "ટ્રાયલ કોર્ટ" તરીકે ઓળખવામાં આવેલ છે) સમક્ષના ક્રિમિનલ કેસ નંબર ૧૫૦૦૫/૨૦૧૭ ના મૂળ ફરીયાદી છે, જે કેસ દ્વારા સામાવાળા – આરોપી સામે ધી નેગોશિયેબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એક્ટ, ૧૮૮૧ (આ પછી જેને ટૂંકમાં "એન.આઈ. એક્ટ" તરીકે ઓળખવામાં આવેલ છે) ની કલમ ૧૩૮ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે કાર્યવાહી કરવા માગવામાં આવી હતી.

૨. અપીલકર્તા સદર ક્રિમિનલ કેસમાં ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૨૮.૦૨.૨૦૨૩ ના ચુકાદા અને આદેશની કાયદેસરતા, માન્યતા અને ઔચિત્યને પડકારે છે, જે ચુકાદા દ્વારા ટ્રાયલ કોર્ટે એન.આઈ. એક્ટની કલમ ૧૩૮ હેઠળના શિક્ષાપાત્ર ગુનામાંથી સામાવાળા – આરોપીને નિર્દોષ છોડી મૂક્યા હતા.

૩. સંબંધિત પક્ષકારો વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલની સંમતિથી, હાલની અપીલને આજે આખરી સુનાવણી માટે હાથ ધરવામાં આવે છે.

૪. ટૂંકમાં હકીકતો નીચે મુજબ છે:—

૪.૧ ફરિયાદી એલ્યુમિનિયમ કમ ફેબ્રિકેશન લેબર વર્કનો વ્યવસાય કરે છે અને હાર્ડવેર આઈટમ્સ પણ પૂરી પાડે છે. સામાવાળા નંબર ૨ એ પ્રોપ્રાઈટરી કન્સર્ન છે અને સામાવાળા નંબર ૩ એ સામાવાળા નંબર ૨ ના પ્રોપ્રાઈટર છે તથા સામાવાળા નંબર ૩ અને ફરિયાદીના મેનેજર / પતિ સાથે મળીને વ્યવસાય કરતા હતા અને છૂટા પડ્યા પછી, સામાવાળા નંબર ૨ એ પોતાનો સ્વતંત્ર વ્યવસાય શરૂ કર્યો હતો. સામાવાળા નંબર ૨ અને ૩ એ રૂ. ૩૨,૮૩,૨૭૯/- નો માલસામાન પૂરો પાડવાનો ઓર્ડર આપ્યો હતો અને તેમાંથી, રેસ્પોન્ડન્ટ્સે રૂ. ૧૧,૦૭,૯૮૭/- ચૂકવ્યા હતા, જોકે, સામાવાળા - આરોપી દ્વારા ચૂકવવાની થતી બાકી નીકળતી રકમ રૂ. ૨૧,૭૫,૨૯૨/- હતી અને માલસામાન વર્ષ ૨૦૧૪ થી ૨૦૧૬ માં પૂરો પાડવામાં આવ્યો હતો. આરોપીએ રૂ. ૨૧,૭૫,૨૯૨/- ની બાકી નીકળતી રકમ સામે રૂ. ૨૦,૭૬,૯૬૬/- ની રકમના કુલ દસ ચેક જારી કર્યા હતા. જ્યારે તે ચેક ફરિયાદી દ્વારા બેંક ખાતામાં જમા કરાવવામાં આવ્યા ત્યારે, "અપૂરતું ભંડોળ અને ચુકવણી અટકાવવી" (ઇન્સફિશિયન્ટ ફંડ એન્ડ સ્ટોપ પેમેન્ટ) ના શેરા સાથે અસ્વીકાર થઈને પરત આવ્યા હતા.

જ.૨ એક લીગલ નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી જે મર્યાદાના નિયત સમયગાળાની અંદર હતી. નોટિસની બજવણી થવા છતાં, સામાવાળા – આરોપી દ્વારા કોઈ જવાબ આપવામાં આવ્યો ન હતો. તેમ છતાં, રકમ ચૂકવવામાં આવી ન હતી. તેથી, એન.આઈ. એક્ટની કલમ ૧૩૮ હેઠળ ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી, અને તેને ૨૦૧૭ ના ક્રિમિનલ કેસ નંબર ૧૫૦૦૫ તરીકે નોંધવામાં આવી હતી.

જ.૩ ફરિયાદી અને સાક્ષીઓની તપાસ કરવામાં આવી હતી અને વિવિધ દસ્તાવેજો રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા. આખરે, ટ્રાયલ કોર્ટે સામાવાળા – આરોપીને એવા ગ્રાઉન્ડ પર નિર્દોષ છોડી મૂક્યા કે ચેક કાયદેસર રીતે વસૂલ કરી શકાય તેવા દેવા માટે આપવામાં આવ્યા ન હતા અને ફરિયાદીએ એ સાબિત કર્યું નથી કે આરોપી પર કોઈ કાયદેસરનું દેવું નીકળે છે અને તેમણે કાયદેસરના દેવાની જવાબદારી સામે ફરિયાદીને કોઈ ચેક લખી આપ્યા છે.

પ. ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આક્ષેપિત નિર્દોષ છુટકારાના ચુકાદા અને આદેશથી નારાજ અને અસંતુષ્ટ થઈને, ફરિયાદીએ હાલની અપીલ રજૂ કરી છે.

ક. અપીલકર્તા વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી રામનંદન સિંહ અને સામાવાળા – આરોપી વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી પી. પી. મજમુદારને વિગતવાર સાંભળવામાં આવ્યા.

ગ. અપીલકર્તા – ફરિયાદી વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી સિંહે એ જ હકીકતો રજૂ કરી છે જે અપીલમાં વર્ણવવામાં આવી છે અને એવું પણ રજૂ કર્યું છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે આક્ષેપિત નિર્દોષ છુટકારાનો ચુકાદો અને આદેશ પસાર કરતી વખતે ભૂલ કરી છે અને કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજરની કલમ ૨૧૯ ની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લેતાં ફરિયાદ સામે કોઈ મનાઈ નથી તેવું ઠરાવવામાં અયોગ્ય ઠર્યા છે, જે કલમ નીચે મુજબ વંચાય છે:—

"૨૧૯. એક વર્ષની અંદર એક જ પ્રકારના ત્રણ ગુનાઓનો એકસાથે આરોપ મૂકી શકાશે.— (૧) જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ પર પ્રથમથી લઈને આવા ગુનાઓ પૈકીના છેલ્લા ગુના સુધીના બાર મહિનાના સમયગાળાની અંદર આચરેલા એક કરતાં વધુ એક જ પ્રકારના ગુનાઓનો આરોપ હોય, પછી તે એક જ વ્યક્તિના સંબંધમાં હોય કે નહીં, તેની સામે ત્રણથી વધુ ન હોય તેટલી કોઈપણ સંખ્યાના ગુના માટે એક જ ટ્રાયલમાં આરોપ મૂકી શકાશે અને ટ્રાયલ ચલાવી શકાશે.

(૨) ગુનાઓ એક જ પ્રકારના ત્યારે ગણાય જ્યારે તેઓ ઈન્ડિયન પિનલ કોડની અથવા કોઈ ખાસ કે સ્થાનિક કાયદાની એક જ કલમ હેઠળ સમાન પ્રમાણની સજા સાથે શિક્ષાપાત્ર હોય:

પરંતુ શરત એ છે કે, આ કલમના હેતુઓ માટે, ઈન્ડિયન પિનલ કોડ (૧૮૬૦/૪૫) ની કલમ ૩૭૯ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો એ સદર કોડ, (૧૮૬૦/૪૫) ની કલમ ૩૮૦ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના જેવા જ પ્રકારનો ગુનો ગણાશે અને સદર કોડની, અથવા કોઈ ખાસ કે સ્થાનિક કાયદાની કોઈપણ કલમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો, જ્યારે આવો પ્રયાસ ગુનો હોય ત્યારે, આવો ગુનો કરવાના પ્રયાસ જેવા જ પ્રકારનો ગુનો ગણાશે."

૭.૧ અપીલકર્તા વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી સિંહે રજૂઆત કરી છે કે ઉપરોક્ત બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને તમામ કેસોની એકસાથે સુનાવણી થઈ શકે છે અને, તેથી, તે એક જ વ્યવહારમાંથી ઉદ્ભવ્યું હોવાથી, સામાવાળા – આરોપીએ દસ અલગ-અલગ ચેક જારી કર્યા હતા, જે "અપૂરતું ભંડોળ અને ચુકવણી અટકાવવી" ના શેરા સાથે પરત આવ્યા હતા. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ફરિયાદીએ ૧૪.૦૩.૨૦૧૨ ના રોજ એડવોકેટ મારફતે વૈધાનિક નોટિસ જારી કરી હતી, જે આરોપીને બજવવામાં આવી હતી અને આરોપી દ્વારા તેનો જવાબ આપવામાં આવ્યો ન હતો કે કોઈ ચુકવણી કરવામાં આવી ન હતી અને, તેથી, ફરિયાદીએ એન.આઈ. એક્ટની કલમ ૧૩૮ હેઠળ કાર્યવાહી શરૂ કરી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે પ્રાસંગિક પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લીધા પછી, ટ્રાયલ કોર્ટ એવા નિષ્કર્ષ પર આવી કે આરોપી સામે મૂકવામાં આવેલા આરોપોમાંથી આરોપીને નિર્દોષ છોડી મૂકવાની જરૂર છે. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ટ્રાયલ કોર્ટે એવી ધારણા કરી લીધી છે કે રકમ રોકડમાં ચૂકવી દેવામાં આવી છે અને કેસ દાખલ કરતી વખતે તે રકમો બાદ કરવામાં આવી ન હતી અને ટ્રાયલ કોર્ટ એ

હકીકતને ધ્યાનમાં લેવામાં પણ નિષ્ફળ ગઈ છે કે અન્ય ચેકો પણ હતા જેના માટે આવી કોઈ રોકડ પહોંચ બતાવવામાં આવી ન હતી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ગ્રહીતા (પેઈ) ની તરફેણમાં લખાયેલા ચેક સીધા કલમ ૧૩૯ હેઠળ આવરી લેવાય છે કે ધારણા એ વ્યક્તિની તરફેણમાં રહેશે જેના નામે ચેક જારી કરવામાં આવ્યો છે અને આરોપીએ ફરિયાદીના ખાતામાં કઈ તારીખે અને કેટલી રકમ જમા થઈ હતી તે દર્શાવતું કોઈ બેંક સ્ટેટમેન્ટ પણ રજૂ કર્યું નથી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ટ્રાયલ કોર્ટ, સામા પક્ષની દલીલ ખાસ કરીને કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજરની કલમ ૨૧૯ સાથે કામ કરતી વખતે, સુઓ-મોટુ રિટ પિટિશન (ક્રિમિનલ) નંબર ૨/૨૦૨૦ માં આપેલા માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાનો સંદર્ભ આપવામાં અયોગ્ય ઠરી હતી અને, તેથી, આવી પરિસ્થિતિઓમાં, આક્ષેપિત નિર્દોષ છુટકારાનો ચુકાદો અને આદેશ રદ કરવાને અને સેટ એસાઈડ કરવાને પાત્ર છે.

૭.૨ વિદ્વાન વકીલ શ્રી સિંહે રજૂઆત કરી હતી કે અપીલકર્તાએ કાયદેસર રીતે વસૂલ કરી શકાય તેવું દેવું સાબિત કર્યું હોવા છતાં, ટ્રાયલ કોર્ટે આ પાસાને સંપૂર્ણપણે અવગણ્યો અને દ્રષ્ટિઓઝલ કર્યો છે અને માત્ર કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજરની કલમ ૨૧૯ ની જોગવાઈ સંબંધિત સામા પક્ષ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલને જ ધ્યાનમાં લીધી છે. તેમણે અપીલ મંજૂર કરવા અને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ આક્ષેપિત નિર્દોષ છુટકારાના ચુકાદા અને આદેશને રદ કરવા અને સેટ એસાઈડ કરવા વિનંતી કરી છે.

૮. આનાથી વિપરીત, સામાવાળા – આરોપી વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી મજમુદારે રજૂઆત કરી હતી કે સામાવાળા – આરોપી કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજરની કલમ ૨૧૯ ની જોગવાઈ અને માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના આદેશ અંગેનો વૈધાનિક બચાવ સ્થાપિત કરવા માટે સક્ષમ હોવાથી, ફરિયાદીએ એક જ કેસમાં તમામ દસ વાણ્યૂકવાયેલા ચેકોને પડકારતી એક ક્રિમિનલ ફરિયાદ દાખલ કરી છે જે કાયદાની નજરમાં ટકી શકે તેમ નથી. તેમણે તારીખ ૦૫.૦૯.૨૦૧૯ ના રોજ ક્રિમિનલ અપીલ નંબર(ઓ) ૫૮૭-૫૯૦/૨૦૧૦ માં આપેલા વાણી એગ્રો એન્ટરપ્રાઇઝિસ વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયનો સંદર્ભ આપ્યો અને તેના પર આધાર રાખ્યો તથા રજૂઆત કરી કે કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર માં તમામ ક્રિમિનલ ફરિયાદોને એકત્રિત કરવા માટે અને માત્ર એક જ કેસ ચલાવવામાં આવે તેવી કોઈ જોગવાઈ ન હતી અને, તેથી, દલીલ સાથે કામ કરતી વખતે અને સદર પાસાઓનો સંદર્ભ આપતી વખતે, આક્ષેપિત ચુકાદો અને આદેશ પસાર કરવામાં ટ્રાયલ કોર્ટ યોગ્ય ઠરી હતી અને હવે ફરિયાદ પોતે જ કાયદાની દ્રષ્ટિએ ખામીયુક્ત છે. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે તમામ દસ ચેક પરત આવ્યા હતા જેના માટે અપીલકર્તાએ સંયુક્ત નોટિસ જારી કરી હતી અને તેના આધારે, એક ક્રિમિનલ ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી છે જે કાયદાની નજરમાં ટકી શકે તેમ ન હતી અને કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર માં જુદી જુદી ફરિયાદો માટે એક ફરિયાદ દાખલ કરવાની કોઈ જોગવાઈ નથી અને, તેથી, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ આક્ષેપિત

નિર્દોષ છુટકારાનો ચુકાદો અને આદેશ યોગ્ય છે અને કાયદાના વૈધાનિક સિદ્ધાંતોને સુસંગત છે અને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા કોઈ ગેરકાયદેસરતા અને અિયમિતતા આચરવામાં આવી નથી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે અપીલ ગુણવત્તાવિહીન હોવાથી ખારીજ થવાને પાત્ર છે.

૯. મેં સંબંધિત પક્ષકારો વતી કરાયેલી રજૂઆતો અને રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલા પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લીધા છે. મેં ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ આક્ષેપિત નિર્દોષ છુટકારાનો ચુકાદો અને આદેશ પણ વાંચી લીધો છે. અપીલમાં સમાવિષ્ટ મુદ્દા સાથે કામ કરતા પહેલા, સૌથી પહેલા અપીલમાં સમાવિષ્ટ મુદ્દાને જોવો જરૂરી છે અને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા નિષ્કર્ષના સમર્થનમાં દસ્તાવેજી પુરાવાનો સંદર્ભ આપવો જરૂરી છે. રેકૉર્ડ પરથી માલૂમ પડે છે કે અપીલકર્તા જય હનુમાન એન્ટરપ્રાઇઝના નામે અને શૈલીમાં એલ્યુમિનિયમ કમ ફેબ્રિકેશન લેબર વર્કનો વ્યવસાય કરે છે અને હાર્ડવેર આઈટમ્સ પણ પૂરી પાડે છે જે એક રજિસ્ટર્ડ પેઢી છે અને ફરિયાદી અને આરોપી વચ્ચે વ્યવસાયિક વ્યવહાર અને સંબંધો હતા. રેકૉર્ડ પરના પુરાવા પરથી એવું જણાય છે કે ૨૦૧૭-૨૦૧૯ દરમિયાન, સામાવાળા – આરોપીએ અપીલકર્તા પાસેથી વિવિધ તારીખોએ વિવિધ આઈટમ્સ ખરીદી હતી જેના માટે અપીલકર્તા દ્વારા રેસ્પોન્ડન્ટ્સના નામે વિવિધ ઇન્વોઇસ જારી કરવામાં આવ્યા હતા, જેની વિગતો નીચે મુજબ છે:

ક્રમ નં.	વિગતો	વજન (કિલો)	બિલની રકમ
૦૧	એલ્યુમિનિયમ સેક્શન નંબર ૯૦૮, આઈ. નં. ૦૯	૭૬૦.૦૦	૧,૯૯,૫૦૦/-
૦૨	એલ્યુમિનિયમ સેક્શન નંબર ૪૮૨, આઈ. નં. ૧૧	૩૩૦.૦૦	૧,૦૮,૮૮૬/-
૦૩	એલ્યુમિનિયમ સેક્શન, આઈ. નં. ૧૩	૫૨૫.૫૦૦	૧,૨૪,૭૨૭/-
૦૪	એલ્યુમિનિયમ સેક્શન, આઈ. નં. ૧૫		૪૬,૭૪૩/-
૦૫	એલ્યુમિનિયમ સેક્શન, આઈ. નં. ૧૩	૩૪૭.૧૫૦	૭૮,૭૩૫/-
૦૬	એલ્યુમિનિયમ સેક્શન, આઈ. નં. ૨૭	૧૨૫૪.૫૦૦	૨,૭૬,૫૫૧/-
૦૭	એલ્યુમિનિયમ સેક્શન, આઈ. નં. ૩૧	૯૮૨.૩૩૦	૨,૨૧,૭૬૧/-
૦૮	એલ્યુમિનિયમ સેક્શન, આઈ. નં. ૦૩	૩૬૯.૮૦૦	૮૦,૨૫૧/-
૦૯	એલ્યુમિનિયમ સેક્શન, આઈ. નં. ૩૭	૩૨૫.૧૦૦	૬૧,૭૬૯/-
૧૦	એલ્યુમિનિયમ સેક્શન, આઈ. નં. ૩૬	૨૮૩૦.૪૦	૫,૬૪,૬૬૫/-
૧૧	એલ્યુમિનિયમ સેક્શન, આઈ. નં. ૩૯	૩૯૯૦.૨૦	૭,૯૬,૦૪૫/-
૧૨	એલ્યુમિનિયમ સેક્શન, આઈ. નં. ૪૧	૩૬૨૭.૩૦	૭,૨૩,૬૪૬/-
	કુલ રકમ		૩૨,૮૩,૨૭૯/-
	બાકીની રકમમાંથી ચૂકવેલ રકમ		૧૧,૦૭,૯૮૭/-

બિલની બાકી રકમ રૂ. ૨૧,૭૫,૨૯૨ -

૧૦. ઉપરોક્ત બાબતને ધ્યાનમાં લેતાં, એવું માલૂમ પડે છે કે સદર વ્યવહારોમાંથી, આરોપી દ્વારા ફરિયાદીની તરફેણમાં દસ ચેક જારી કરવામાં આવ્યા હતા અને ફરિયાદીએ પોતાના બેંક ખાતામાં જમા કરાવ્યા હતા, જે "અપૂરતું ભંડોળ અથવા ચુકવણી અટકાવવી" ના શેરા સાથે પરત આવ્યા હતા અને જેના માટે ફરિયાદીએ એન. આઈ. એક્ટની કલમ ૧૩૮ હેઠળ નોટિસ જારી કરી હતી અને તેના આધારે, આ તમામ એકત્રિત ચેકો માટે ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ

ક્રિમિનલ ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી. ક્રિમિનલ કેસનો નિર્ણય કરતી વખતે, ટ્રાયલ કોર્ટે કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજરની કલમ ૨૧૯ ની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લીધી છે અને **વાણી એત્રો એન્ટરપ્રાઇઝિસ** (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે જેમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે એવું અવલોકન કર્યું છે કે જુદા જુદા વ્યવહારો માટે એકત્રિત કેસ દાખલ કરવા માટે કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજરમાં કોઈ જોગવાઈ નથી. આક્ષેપિત નિર્દોષ છુટકારાના ચુકાદા અને આદેશનું અવલોકન કરતા, ટ્રાયલ કોર્ટે એ હકીકતને ધ્યાનમાં લીધી છે કે ચેક જુદી જુદી તારીખોએ જુદા જુદા શેરા સાથે પરત આવ્યા હતા, જોકે, માત્ર એક જ વૈધાનિક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી અને તેના આધારે, ક્રિમિનલ કેસ શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો જે કાયદાની નજરમાં ટકી શકે તેમ નથી. એવું પણ જણાય છે કે સદર ઇન્વોઈસ અને વ્યાપારી વ્યવહારના સંબંધમાં, જેના માટે ૨૦૨૦ નો કોમર્શિયલ સૂટ નંબર ૧૯૦ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો તે ખારીજ કરવામાં આવ્યો હતો. તેથી કેસની હકીકતો અને સંજોગો તથા આક્ષેપિત ચુકાદો અને આદેશ પસાર કરતી વખતે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનોને ધ્યાનમાં લેતાં, મારો એવો અભિપ્રાય છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે આક્ષેપિત નિર્દોષ છુટકારાનો ચુકાદો અને આદેશ પસાર કરવામાં હકીકત અને કાયદાની કોઈ ભૂલ કરી નથી.

૧૧. વાણી એત્રો એન્ટરપ્રાઇઝિસ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું અને અવલોકન કર્યું છે:—

"ઉઠાવવામાં આવેલો મુખ્ય મુદ્દો એ છે કે કોડ ઓફ કિમિનલ પ્રોસિજરની કલમ ૨૧૯ ની શરતો અનુસાર એક વર્ષના સમયગાળા દરમિયાન ગુનાઓ બન્યા હોવાથી, કેસોની એકસાથે કાર્યવાહી થવી જોઈએ. જો કોડ ઓફ કિમિનલ પ્રોસિજરની કલમ ૨૧૯ લાગુ કરવાની હોય તો પણ, બે ટ્રાયલ હોવી જોઈએ કારણ કે એક વર્ષમાં બન્યા હોય તો પણ ત્રણથી વધુ કેસોની એકસાથે ટ્રાયલ ચલાવી શકાય નહીં."

માત્ર એક જ અન્ય રજૂઆત એ છે કે એક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હોવાથી, ચાર અલગ-અલગ ટ્રાયલ ન થવી જોઈએ અને એક જ ટ્રાયલ થવી જોઈએ. કોડ ઓફ કિમિનલ પ્રોસિજરમાં કેસોના એકત્રીકરણ (કોન્સોલિડેશન) ની કોઈ જોગવાઈ નથી.

અપીલકર્તાને આપી શકાય તેવા માત્ર એક જ રાહત એ છે કે અમે ટ્રાયલ મેજિસ્ટ્રેટને આદેશ આપીએ છીએ કે તેઓ ચારેય કેસો એક જ તારીખે નિયત કરે જેથી બંને પક્ષકારો માટે એક જ તારીખે ચારેય કેસોની સુનાવણીમાં હાજર રહેવું અનુકૂળ રહે."

૧૨. કેસની હકીકતો અને સંજોગો તથા કોડ ઓફ કિમિનલ પ્રોસિજરની કલમ ૨૧૯ ની જોગવાઈ અને વાણી એગ્રો એન્ટરપ્રાઇઝિસ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત નિર્ણયને ધ્યાનમાં લેતાં, મારો એવો અભિપ્રાય છે કે ટ્રાયલ કોર્ટે આક્ષેપિત નિર્દોષ છુટકારાનો ચુકાદો અને આદેશ પસાર કરવામાં હકીકત અને કાયદાની કોઈ ભૂલ કરી નથી અને, તેથી, કોઈ હસ્તક્ષેપ કરવાની જરૂર જણાતી નથી. હું ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા નિષ્કર્ષ અને કારણો સાથે સંપૂર્ણપણે સહમત છું અને તેથી હાલની અપીલ ગુણવત્તાવિહીન હોવાથી ખારીજ થવાને પાત્ર છે.

૧૩. ઉપરોક્ત બાબતને ધ્યાનમાં લેતાં, મારો એવો અભિપ્રાય છે કે અપીલ નિષ્ફળ જાય છે અને ખારીજ થવાને પાત્ર છે. તદનુસાર, અપીલ ખારીજ કરવામાં આવે છે. ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ પૂર્વોક્ત આક્ષેપિત ચુકાદો અને આદેશ આથી કાયમ રાખવામાં આવે છે. જામીનપાત્ર વોરંટ, જો કોઈ હોય તો, રદ કરવામાં આવે છે.

(ન્યાયમૂર્તિ હેમંત એમ. પ્રચ્છક)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.